

ชื่อโครงการ	การบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรुक้าคลองลาดพร้าวและการพัฒนาที่อยู่อาศัย ชุมชนริมคลองในพื้นที่เขตบางเขน
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานเขตบางเขน
ปีงบประมาณ	๒๕๖๒

๑. หลักการและเหตุผล

ตามที่กรุงเทพมหานคร เกิดปัญหาอุทกภัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด ทำให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล สาเหตุหลักประการหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำ คือ คู คลอง ต่างๆ ซึ่งเป็นทางระบายน้ำหลัก ถูกชุมชนบุกรุกยึดพื้นที่ปลูกสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัยกีดขวางทางระบายน้ำ และเป็นอุปสรรคต่อการขุดลอกบำรุงรักษา คู คลอง

จากปัญหาชุมชนบุกรุก คู คลอง ทางระบายน้ำสาธารณะในเขตกรุงเทพมหานครนี้ นอกจากเป็นอุปสรรคการระบายน้ำ การขุดลอกบำรุงรักษาคลองแล้ว ยังก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมและคุณภาพชีวิตของชุมชนเมืองลดต่ำลง เกิดปัญหาสังคมตามมามากมาย คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ เห็นชอบการบริหารจัดการสิ่งปลูกสร้างรुक้าลำน้ำสาธารณะ เพื่อแก้ไขปัญหาการรुक้าพื้นที่รับน้ำและทางระบายน้ำ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย (กบอ.) ซึ่งระบุให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานคร ร่วมกันดำเนินการตามกฎหมายกับผู้บุกรุก
ลำน้ำสาธารณะ โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาหาที่พักอาศัยถาวรให้กับ
ผู้บุกรุก

๒. กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานคร ต้องไม่ออกใบอนุญาตให้กับอาคารสิ่งปลูก
สร้างที่กำลังจะดำเนินการทุกประเภท ที่ตรวจสอบพบว่าการบุกรุกลำน้ำสาธารณะ

กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำแผนปฏิบัติงานแก้ไข้ปัญหาการบุกรุกคลองในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
จำนวน ๑,๑๖๑ คลอง แบ่งเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน จำนวน ๙ คลอง ระยะที่ ๒ จำนวน ๓๔ คลอง
และระยะที่ ๓ จำนวน ๑,๑๑๘ คลอง โดยในแผนระยะเร่งด่วนได้คัดเลือกให้จัดทำโครงการบริหารจัดการ
สิ่งก่อสร้างรुक้าลำน้ำสาธารณะในคลองลาดพร้าวและคลองสอง เป็นโครงการนำร่อง

ข้อสั่งการหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ให้
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย (กรุงเทพมหานคร) และสำนัก
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กำหนดมาตรการจัดระเบียบและแก้ไข้ปัญหาชุมชน
แออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรुक้าแนวคลองและทางระบายน้ำ

คณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีมติอนุมัติงบประมาณ ปี ๒๕๕๘ (เพิ่มเติม) เพื่อ
ดำเนินการโครงการก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล.และประตูระบายน้ำ คลองลาดพร้าว คลองบางบัว คลองถนน คลองสอง
และคลองบางซื่อ จากบริเวณเขื่อนเดิมอุโมงค์ยักษ์พระรามเก้า - รามคำแหง ถึงบริเวณประตูระบายน้ำคลอง
สองสายใต้ ความยาวประมาณ ๒๒.๖๕ กิโลเมตร (ความยาวเขื่อนประมาณ ๔๕.๓๐ กิโลเมตร) วงเงิน
งบประมาณ ๒,๔๒๖,๖๐๐,๐๐๐.- บาท เพื่อแก้ไข้ปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และ
กรุงเทพมหานครได้มีการลงนามในสัญญาว่าจ้างก่อสร้างฯ กับบริษัทริเวอร์ เอ็นจิเนียริง จำกัด ตามสัญญา
เลขที่ สน.๓๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๙ ในวงเงินงบประมาณ ๑,๖๕๔ ล้านบาท ระยะเวลา
ก่อสร้าง ๑,๒๖๐ วัน สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒

การดำเนินงานตามโครงการบริการจัดการสิ่งก่อสร้างรुक้าลำน้ำสาธารณะในคลองลาดพร้าว
และคลองสองของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเขต กองประชาสัมพันธ์
สำนักการระบายน้ำ สำนักพัฒนาสังคม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่แตกต่างกันอีกทั้งต้องประสานแผนให้สอดคล้องกับ

หน่วยงานหลักของรัฐบาล ตามมติคณะรัฐมนตรีอันประกอบด้วย กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเป็นการแก้ไขปัญหาชุมชนบุกรุกคลองสาธารณะและแก้ไขปัญหาด้านสังคมนอกเหนือจากแก้ไขปัญหาด้านการระบายน้ำ

สำนักงานเขตบางเขน เป็นหน่วยงานของกรุงเทพมหานครในระดับพื้นที่ที่ต้องประสานการดำเนินงานตามโครงการบริการจัดการสิ่งก่อสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะในคลองลาดพร้าว ซึ่งมีชุมชนในพื้นที่เขตบางเขนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการดังกล่าวฯ จึงจำเป็นต้องจัดทำแนวทางการพัฒนาพื้นที่ริมคลองลาดพร้าว และจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรุกล้ำแนวคลองและทางระบายน้ำ เพื่อบูรณาการภารกิจ ข้อมูลและแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ประสานสอดคล้องอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติ เพื่อให้การก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล.และประตูระบายน้ำ คลองลาดพร้าว และการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยของผู้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรุกล้ำลำน้ำสาธารณะในคลองลาดพร้าว ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการสิ่งปลูกสร้างรุกล้ำคลองลาดพร้าว ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ และข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

๒.๓ เพื่อจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรุกล้ำแนวคลองและทางระบายน้ำ

๒.๔ เพื่อบูรณาการรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำออกจากคลองลาดพร้าว ให้การก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล.คลองลาดพร้าวแล้วเสร็จตามแผนที่กำหนด และบูรณาการการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าวในพื้นที่เขตบางเขน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. เป้าหมาย

๓.๑ สนับสนุนให้โครงการก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล. และประตูระบายน้ำ คลองลาดพร้าวที่อยู่ในพื้นที่เขตบางเขน ให้สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดภายใน ปี ๒๕๖๒ เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ บรรเทาปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตบางเขนและของกรุงเทพมหานคร

๓.๒ รื้อย้ายชุมชนที่บุกรุกคลองลาดพร้าว โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องกับแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)

๓.๓ ดำเนินการกับผู้บุกรุกคลอง โดยบังคับใช้กฎหมายที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ และร่วมกับส่วนหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมธนารักษ์ กรมชลประทาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ราชพัสดุ ตามระเบียบ กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๔. ลักษณะของโครงการ

เป็นโครงการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑ ปลอดภัย

๕. วิธีดำเนินการ

๑. สำนักงานเขตบางเขน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ชี้แจงสร้างความเข้าใจกับประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรुक้าคลองลาดพร้าว และการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองในพื้นที่เขตบางเขน ได้รับทราบและให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานกับภาครัฐ

๒. สำนักงานเขตบางเขน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำรวจข้อมูลผู้บุกรุก รวบรวมข้อมูลและสรุปข้อมูลผู้บุกรุกที่ราชพัสดุในเขตคลองลาดพร้าว เพื่อใช้ในการวางแผนและปรับแผนการรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างในแนวก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล.คลองลาดพร้าว และการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ ตามมติ ครม.เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ และข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๗ ตามมาตรการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรูก้าแนวคลองและทางระบายน้ำ

๓. สำนักงานเขตบางเขน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามแผนการรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างในแนวก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล.คลองลาดพร้าว เพื่อให้ผู้รับเหมาก่อสร้างเขื่อนฯ ดำเนินการตอกเสาเข็มสร้างเขื่อนตามแผนงานก่อสร้าง และดำเนินงานตามแผนการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลอง ของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ตามมาตรการจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาชุมชนแออัดและการสร้างที่อยู่อาศัยรูก้าแนวคลองและทางระบายน้ำ

๔. จัดการประชุมคณะทำงานร่วมการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรูก้าคลองลาดพร้าว และการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองในพื้นที่เขตบางเขน เพื่อติดตามความคืบหน้า แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๖๑ - เดือนกันยายน ๒๕๖๒

๗. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบประมาณประจำปี ๒๕๖๒ งานพัฒนาชุมชน แผนงานพัฒนาชุมชน หมวดรายจ่ายอื่น รายการค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสิ่งก่อสร้างรูก้าคลองลาดพร้าวและการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองในพื้นที่เขตบางเขน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖๓,๐๐๐.-บาท รายละเอียดดังนี้

๑. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	เป็นเงิน	๕,๖๒๕.- บาท
(ประชุมคณะทำงานฯ ๒๕ คน x ๒๕ บาท x ๙ ครั้ง = ๕,๖๒๕.-บาท)		
๑. ค่าอาหารทำการนอกเวลา	เป็นเงิน	๑๔๗,๐๐๐.-บาท
(๗๐ วัน x ๕ คน x ๔๒๐ บาท = ๑๔๗,๐๐๐.-บาท)		
๒. ค่าวัสดุ	เป็นเงิน	๑๐,๓๗๕.-บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น (หนึ่งแสนหกหมื่นสามพันบาทถ้วน) ๑๖๓,๐๐๐.-บาท		

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑. รื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างในแนวก่อสร้างเขื่อนคลองลาดพร้าว ในพื้นที่บางเขน ภายในปี ๒๕๖๒ สามารถสร้างเขื่อน ค.ส.ล. คลองพร้าว เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ บรรเทาปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เขตบางเขนและของกรุงเทพมหานคร

๘.๒ ประชาชนที่อยู่อาศัยโดยบุกรุกคลองลาดพร้าว ที่ให้ความร่วมมือและรับการช่วยเหลือจากภาครัฐ โดยการพัฒนาที่อยู่อาศัยและมีบ้านพักอาศัยเป็นของตนเองและถูกต้องตามกฎหมายในบริเวณใกล้เคียงกับบ้านพักเดิมที่ถูกรื้อย้าย โดยการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐ

๘.๓. ชุมชนที่อาศัยอยู่ริมคลองลาดพร้าว ได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

๙. ปัญหาและอุปสรรค

๙.๑ ผู้บุกรุกบางส่วนไม่ยินยอมรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างในแนวก่อสร้างเขื่อนคลองลาดพร้าว ทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล.คลองลาดพร้าว ตามแผนที่กำหนดภายในปี ๒๕๖๒

๙.๒ ผู้บุกรุกที่อาศัยอยู่ในที่ราชพัสดุไม่เข้าร่วมโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน(พอช.) ทำให้เกิดปัญหาการบริหารจัดการพื้นที่และการสร้างบ้านพักอาศัยรองรับผู้ที่บุกรุกที่อยู่ในแนวก่อสร้างเขื่อน ค.ส.ล.

๙.๓ เกิดความขัดแย้งระหว่างหน่วยภาครัฐกับประชาชนในพื้นที่ ที่ไม่เห็นด้วยกับการรื้อย้ายสิ่งปลูกสร้างในแนวก่อสร้างเขื่อนคลองลาดพร้าว และการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าวในพื้นที่เขตบางเขน

๑๐. การติดตามและประเมินผล

๑๐.๑ สำนักงานเขตบางเขนจัดการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ร่วมกันแก้ปัญหาอุปสรรคในระดับพื้นที่ และนำเสนอหน่วยเหนือเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาในระดับนโยบาย

๑๐.๒ สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค เสนอผู้บริหารกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ลงชื่อ.....
(นางสาวกนกพร สารพฤติ)
(หัวหน้าฝ่ายจัดการชุมชนและสวัสดิการสังคม)
สำนักงานเขตบางเขน

ผู้เสนอโครงการ

ลงชื่อ.....
(นายสมบัติ หอมนาถ)
ผู้อำนวยการเขตบางเขน

ผู้อนุมัติโครงการ